

Величко Д. О. Арт-туризм як вагомий компонент у розвитку українського арт-ринку // Збереження і розвиток традицій пленеру: художня освіта і арт-туризм: тези доповідей II Міжнародної науково-практичної конференції (31 січ.-2 лют. 2020 р., м. Одеса) / коорд. проекту Д. О. Величко; упорядн. А. І. Носенко; відп. секр. Д. О. Величко, А. І. Носенко; ДЗ «Південноукр. Нац. пед. ун-т ім. К.Д. Ушинського». – Одеса: Астропринт, 2020. – с. 13 – 14.

Ключові слова: арт-туризм, арт-ринок, образотворче мистецтво, пленер, художня освіта.

Анотація: показано роль арт-туризму як вагомого компоненту у становленні та розвитку українського арт-ринку.

Величко Дмитро Олександрович,

викладач кафедри образотворчого мистецтва, заступник декана художньо-графічного факультету Державного закладу «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського»,
член Національної спілки художників України,
м. Одеса, Україна

АРТ-ТУРИЗМ ЯК ВАГОМИЙ КОМПОНЕНТ У РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКОГО АРТ-РИНКУ

Ключові слова: арт-туризм, арт-ринок, образотворче мистецтво, пленер, художня освіта.

На сучасному етапі економічного та культурного розвитку України арт-ринок, як діюча система, знаходиться у процесі становлення, на відміну від активно діючих у цій сфері лідерів – Китаю та США. Поняття «арт-ринок» передбачає сукупність суб'єктів та інституцій, що у взаємодії створюють та «вводять у обіг» твори мистецтва. У структурі арт-ринку основні дійові ролі належать митцям, що буквально «творють твори» і посередникам – колекціонерам, арт-дилерам, галереям, що накопичують, зберігають та представляють мистецтво глядачеві.

Сьогодні в Україні склалася така ситуація, що більшість талановитих художників не мають арт-менеджерів, які б представляли їх у галереях та на аукціонах, просували на престижних виставках та конкурсах в межах нашої країни та в інших країнах світу. Більше того, у сьогоденній кризі більшість митців не мають можливості заробити кошти і оплатити грошима подорожі, які насичують враженнями, емоціями, культурними відкриттями для подальшої творчості. У таких умовах митці самі шукають можливості творити і представляти твори не тільки у власному регіоні, а й в інших місцях.

Наразі пленер (традиції якого зберігаються завдяки системі художньої освіти та передаються від покоління до покоління митців як відмінна особливість регіональних художніх шкіл, зокрема Одеська живописна школа), як різновид арт-туризму, стає засобом логістики між регіонами, та між митцями і поціновувачами мистецтва.

У різних мальовничих куточках України відбуваються Всеукраїнські та Міжнародні художні пленери. Їх організують куратори, що співпрацюють з спонсорами та меценатами, власниками готелів, ресторанів, банків тощо. За перебування на пленері митці мають змогу «розрахуватися» власними творами. В результаті виграють обидві сторони: художники можуть подорожувати, наприклад, у інший регіон, надихатись та створювати нові твори, спілкуватися з колегами, а також презентувати свою творчість у більш широкому територіальному діапазоні, як у виставках по результатах пленерів, спільних каталогах, так і потім у зібраннях колекціонерів та галереях. Інша сторона – організатори – отримують якісні твори мистецтва, мають змогу зібрати колекцію, оформити інтер'єри, вкласти кошти у твори, як культурні цінності.

Взаємодія в межах організованих колективних пленерів відтворює первинний ринок творів мистецтва: коли роботи вперше пропонуються художником. На початковому етапі форма відносин між виробником (митцем) і споживачем (куратором, спонсором, колекціонером тощо)

відбувається у вигляді дарування, безоплатного переміщення твору. Така форма «працює на ім'я» художника: згодом може виникати зацікавленість його творчістю, замовлення творів чи попит на вже створені роботи. Так пленер сприяє залученню митців до ринкових відносин.